

اساسنامه شرکت ملی نفت ایران ...

فصل اول - کلیات

ماده 1- نظر به قانون مصوب نهم اردیبهشت ماه 1330 شرکتی بنام شرکت ملی نفت ایران برای اکتشاف و استخراج و بهره برداری از قبیل تصفیه و حمل و نقل و صدور و پخش نفت و مشتقات آن تاسیس میگردد و دارای شخصیت حقوقی است و مدت عملیات شرکت نامحدود است .

مرکز اصلی شرکت خرمشهر است و در صورت اقتضاء شرکت میتواند مرکز را در یکی از شهرهای دیگر خوزستان قرارداد و همچنین با تصویب شورای عالی شعبی در داخله و خارجه تاسیس نماید .

ماده 2- کلیه عملیات شرکت باید با رعایت اصل ملی شدن صنعت نفت بوده و به هیچ وجه مخالف با این اصل نباشد .

بطور کلی مقررات و طرز کار شرکت بر طبق اصول بازرگانی با در نظر گرفتن مصالح بهره برداری و سرعت عمل و مسئولیت و اعتماد خواهد بود .

ماده 3- حوزه عملیات شرکت در ایران همان حوزه عملیات صنعتی شرکت سابق نفت انگلیس و ایران در موقع ملی شدن صنعت نفت خواهد بود .

ماده 4- شرکت در امور ذیل مجاز است :

اول- تحصیل هر گونه مال منقول یا غیر منقول از طریق قانونی برای رفع احتیاجات و تامین مقاصد شرکت .

دوم- تصدی بهر نوع عمل بازرگانی مربوط به تهیه و فروش مواد نفتی و تصدی به انبارداری - کشتی داری - کشتی سازی - زورق داری - قایق داری یدک کشی دریایی و حق العملکاری و دلالتی در هر يك از کارهای مذکور و هر نوع تبدیل یا عمل دیگری که مواد نفتی را قابل عرضه در بازار ایران و دنیا کند .

سوم- تاسیس یا مشارکت در شرکتهای فرعی بمنظور تهیه محصولات یا مصنوعات که مورد نیاز شرکت و مردم باشد و یا ساختن و فروش مصنوعات که با وسائل یا با محصولات شرکت به بهای مناسب و بدون لطمه وارد کردن به فعالیت اصلی شرکت فراهم شود .

چهارم- خریدن- اجاره کردن - ساختن - تکمیل کردن - توسعه دادن - تعمیر کردن - بکار برق و نیرو و تعمیرگاهها - عمده فروشی ها و دکانها و جایگاههای فروش مواد سوختنی برجهای نگهبانی منازل و مساکن جاده های اصلی و فرعی - پلها - نقبها - ناواسمانها - ترعه ها - نهرها - مخزنها - منبعها - چاه ها - تلمبه خانه ها - انبارها - و مراکز توزیع لوله کشی کلیه دستگاههای مربوط با استخراج و بهره برداری مواد نفتی و سایر عمارات و ابنیه که مستقیما و یا غیر مستقیم برای پیشرفت کار شرکت مورد نیاز باشد و همچنین انجام کلیه عملیات فوق نسبت به راه آهن و بندرها و وسائل تلگراف و تلفن بیسیم و یا سیم و هواپیماها با در نظر گرفتن اینکه اقدام به ساختمان هر خط و هر بندر جدید و توسعه ارتباطات تلفنی و تلگرافی با سیم و بی سیم و هواپیمائی باید با اجازه قبلی دولت باشد.

پنجم- خریدن و کرایه دادن و بکار انداختن انواع کشتیها - زورقها - یدک کشها - قایقها - نفتکشهای زمینی و دریائی - لکوموتیوها- واگنها- و مخزنها و هواپیماهای بازی و مسافری و بطور کلی هر نوع وسائل زمینی و دریائی و هوائی دیگر که برای حمل مواد نفتی و جریان امور شرکت مورد نیاز باشد .

ششم - آماده کردن - آباد کردن - آبیاری - زراعت - بهره برداری و استفاده بهر نحو دیگری از زمینهای که در اختیار شرکت است و هر گونه معامله نسبت به محصولات زمینی بمنظور تامین احتیاجات شرکت .

هفتم- قرارداد استخدامی یا مقاطعه کاری با اشخاص و موسسات داخلی یا خارجی و تجهیز متخصصین بمنظور تجسس و اکتشافات و هر گونه عملی که برای جستجو و تشخیص منابع نفتی لازم شناخته شود .

هشتم- تاسیس شرکتهای تابعه برای اجرای مقاصد شرکت در ایران و یا در خارج از ایران مشروط بر آنکه اساسنامه هر يك قبلا به تصویب شورای عالی رسیده باشد - و همچنین همکاری و هماهنگی با شرکتهای خارجی مربوط به نفت با تصویب هیئت وزیران و تا حدود یکه منافعی با قانون ملی شدن صنعت نفت و مصالح کشور نباشد .

نهم- تحصیل پروانه های اختراع (از طریق خریداری یا هر طریق قانونی دیگر) که به موجب پروانه های مزبور حق انحصاری یا غیر انحصاری یا محدود به شرکت داده میشود و همچنین بدست آوردن اسرار و اطلاعات محرمانه (از طریق خریداری یا طریق قانونی دیگر) درباره اختراعات و طرحها و طریقهای صنعتی که مورد استفاده قرار گیرد .

دهم- اجرای کلیه کارهای مجاز قانونی دیگر که برای پیشرفت مقاصد شرکت لازم باشد .

ماده 5- استخدام کارمندان و کارگران شرکت اعم از دائمی و موقت اعم از اینکه تبعه ایران یا تبعه خارجه باشد بر طبق

آئین نامه هائی خواهد بود که با در نظر گرفتن احتیاج و استفاده شرکت و با رعایت وسائل رفاه و بهداشت و بیمه اجتماعی و تعلیم و تربیت از طرف هیئت مدیره تهیه و اصول آن به تصویب شورای عالی رسیده باشد و استخدام اتباع خارجه در

آئین نامه هائی خواهد بود که با در نظر گرفتن احتیاج و استفاده شرکت و با رعایت وسائل رفاه و بهداشت و بیمه اجتماعی و تعلیم و تربیت از طرف هیئت مدیره تهیه و اصول آن به تصویب شورای عالی رسیده باشد و استخدام اتباع خارجه در

ماده 7- شرکت موظف است حتی الامکان جمع وسائل معمول و مناسب را برای تامین صرفه جوئی و استفاده کامل از عملیات خود بکار برد و برای حفظ مخازن تحت الارضي نفت مطابق آخرین ترقیات عملي ممکن اقدام نماید .

ماده 8- تسهیلات و معافیتهاي گمرکي :

الف- شرکت بدون تحصیل جواز مخصوصي حق دارد از محل درآمد ارضي خود آنچه را از ماشین آلات - دستگاههاي فني - قطعات یدکي . ماد شیمیائی . مصالح ساختماني و امثال آنها که منحصرًا برای عملیات خود در ایران لازم دارد و همچنین لوازم و دستگاهها و آلات و ادوات طبي و جراحی و دارو که برای بیمارستانها و مطبها ي خود ضروري بداند بدون تشریفات و پرداخت حقوق و عوارض گمرکي از خارجه وارد نماید .

ب- شرکت مجاز است بدون تحصیل جواز و مخصوص آنچه منحصرًا برای مصرف کارکنان خود لازم از خارج کشور وارد نموده حقوق گمرکي و مالیات و عوارض را طبق مقررات کشور پردازد و بعدًا با منظور نمودن بهاي خرید و حقوق و عوارض دولتي و شهرداری و هزینه هاي اداري و بازرگاني که به آنها تعلق میگردد به کارکنان خود بفروشد .

تبصره - شرکت موظف است برای تهیه وسائل صنعتي یا مواد مصرفي خود با توجه به مرغوبیت و ارزش جنس و رعایت مصالح اقتصادي کشور نسبت به کالاهاي متنشابه داخلي حق تقدم قائل شود و وسائلی برانگیزد که حتی الامکان محصولات و مصنوعات داخلي را به مصرف برساند .

ماده 9- صادرات نفتي از پرداخت حقوق گمرکي و هر نوع مالیات و عوارض به دولت و ادارات محلي و شهرداریها خواهند بود .

ماده 10- شرکت میتواند قسمتي از حقوق کارمندان خارجي را که لازم داند بدون مراعات مقررات ارضي مملکتي و با استفاده از ارزهاي حاصله از فروش فراورده هاي خود طبق تعهدي که نموده است پردازد و در هر موقع که مقتضیات شرکت ایجاب نماید طبق آئین نامه مخصوص يك یا چند نفر از کارکنان شرکت را به خارج مامور یا اعزام نماید شرکت خواهد توانست بدون رعایت مقررات ارضي مملکتي هزینه هائي که باید بارز خارجي تادیه شود از محل ارزهاي حاصله از فروش محصولات خود پردازد .

تبصره - از نظر تهیه آمار صحیح ارضي کشور موظف است صورت حساب ارضي خود را سه ماه به سه ماه به بانک ملي ایران بدهد.

ماده 11- هرگاه زميني برای انجام عملیات مربوط به امور نفت مورد احتیاج شرکت واقع شود به ترتیب ذیل عمل خواهد شد :

الف- در صورتي که زميني اعم از دائر و یا بائر متعلق به دولت باشد بر حسب پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب هیئت وزیران مجازا به شرکت واگذار میشود .

شرکت ضمن تقاضاي خود نقشه کاملي از زمین مورد ارسال میدارد .

در صورتي که رفع احتیاج شرکت از زمین مزبور بشود حق انتقال بغير ندارد و باید آن را به دولت مسترد کند .

ب- در صورتي که زمین متعلق به اشخاص باشد صاحبان ارضي باید ارضي را به شرکت واگذار کنند و شرکت منها در مدت سه ماه بهاي آن را پردازد .

در صورت عدم توافق نسبت به قیمت تعیین قیمت به وسیله رئیس دادگاه شهرستان و دادستان و فرماندار محل با توجه به قیمت ارضي مشابه و بدون در نظر گرفتن منابع تحت الارضي و یا نوع مصرفي که شرکت در نظر دارد به عمل آید .

ج- اماکن مقدسه و ابنیه تاريخي و محلهائي که جنبه تاريخي دارند و همچنین توابع آنها تا دویست متر مسافت از مقررات مذکور مستثنی هستند .

د- شرکت میتواند در حوزه عملیات و برای مصارف خود در ارضي بایر متعلق به دولت از هر نوع خاک و شن و آهک و سنگ و گچ و مصالح ساختماني دیگر و معادن مورد نیاز مجازا استفاده نماید . اگر عمل شرکت برای استفاده از مواد مذکوره در این بند موجب ضرر شخص ثالثی گردد شرکت باید جبران خسارت را بنماید ولي دز هر صورت شخص ثالث نمیتواند مانع عملیات شرکت بشود .

ماده 12- هرگاه دولت در حوزه عملیات شرکت قراردادي برای بکار انداختن سایر معادن منعقد نماید مقید به این قید خواهد بود که عملیات صاحب قرارداد به موسسات و جریان کار شرکت خسارتي وارد نسازد .

ماده 13- شرکت مکلف است در هر موقع مناطقي را که برای ساختن خانه و دکاکین و بناهاي دیگر در معرض خطر باشد قبلاً تعیین کند تا دولت بتواند اهالي را مسبوق و از سکونت در آن محلها منع نماید ولي شرکت مکلف است نسبت به خریداري یا اجاره این قبیل املاک از مالک یا پرداخت خسارت مالک به ترتیب عادلانه و مقتضي اقدام نماید .

ماده 14- شرکت هر ساله قیمت فروش محصولات نفتي داخله ایران را با رعایت حداقل سود و ازدیاد مصرف در نظر گرفتن مقتضیات داخلي تعیین خواهد نمود .

ماده 15- شرکت يك موسسه بازرگاني انتفاعي میباشد که سود آن به وسیله دولت عاید ملت میشود و حق ندارد اضافه بر آنچه مقررات و وظایف قانوني معمول و منافع مستقیم شرکت ایجاب مینماید بودجه خود را صرف هر گونه مخارجي حتی امور اجتماعي و خیریه و عمراني و عمومي بنماید ولي دولت میتواند به شرکت اجازه دهد تا حدود صدی بیست از سهمیه متعلق به خزانه دولت را (بند ج از ماده 56) طبق برنامه مصوب صرف آبادي

